

Certificarea ar putea împiedica accesul la licitații pentru firmele neprofesioniste

Adriana Iftime, director general al Federației Patronatelor Societăților de Construcții

Necesitatea certificării firmelor de construcții a apărut imediat după 1990, când foarte mulți întreprinzători au crezut că în construcții se câștigă mult și repede și au început să devină peste noapte dezvoltatori imobiliari sau constructori, spune Adriana Iftime, director general al Federației Patronatelor Societăților de Construcții.

În prezent, sunt medici, avocați, actori, vedete pe care le vedem la televizor care au afaceri de dezvoltare imobiliară.

”Numai că s-a construit, eu aș zice chiar periculos, s-a construit «după ureche», fără responsabilitate. Persoanele care au câștigat bani mulți din dezvoltările imobiliare au uitat că au și o foarte mare responsabilitate față de cei care locuiesc sau lucrează în clădirile respective. Clădirile adăpostesc vieți”, subliniază doamna Iftime.

Pentru introducerea certificării firmelor de construcții, de-a lungul timpului, patronatele din sector au avut intervenții la absolut toate Guvernele. ”Dar, în momentul în care Ministerul considera că ar putea fi promovat un proiect legislativ, apărea o mică problemă și se cerea o amânare, ni se cerea să mai facem o modificare în text până când se schimba Guvernul. Venea următorul Guvern și o luam de la capăt”, spune directorul general FPSC.

Odată cu schimbările de Guvern, cu schimbarea partidelor aflate la putere, apăreau în piață firme despre care nu a auzit nimeni și care aveau acces la licitații publice cu valori importante. Dacă ar fi fost supuse procesului de certificare, acestea nu s-ar mai fi calificat să participe la licitații. Așa se explică faptul că decidenții politici nu doresc, de fapt, certificarea firmelor de construcții. Decizia implementării sistemului de certificare a firmelor de construcții este politică, fără doar și poate, susține doamna Iftime.

Patronatele din construcții vor să fie reguli clare în piață. Adriana Iftime spune: ”Vrem să se lucreze transparent. Vrem să știe lumea despre fiecare firmă, cine este, ce face, ce a făcut și ce poate să facă”.

În 2016, când, la presiunea patronatelor din construcții, a fost modificată Legea calității în construcții, a fost introdus conceptul de certificare profesională a firmelor.

”Din nou ne-am dus la Ministerul Dezvoltării cu propuneri, din nou au fost consultări, debateri până când am ajuns la termenul limită din februarie 2018. Atunci Ministerul a făcut un proiect de Ordonanță de Guvern pentru prorogarea termenului până la 25 august 2019. Ne-am pus din nou pe treabă și, pe 10 iunie anul acesta, am predat la Ministerul Dezvoltării o propunere de proiect. Dar, nu s-a întâmplat nimic, Ministerul nu a spus o vorbă despre propunerea noastră: că e prost ce am făcut acolo, că sunt lucruri bune, că am putea să corectăm ceva”, spune doamna Iftime.

În vara aceasta, în luna august a fost dată o a doua Ordonanță de Urgență pentru prorogarea termenului limită de introducere a sistemului de certificare până la data de 25 august 2021.

Un sistem de certificare coordonat de un organism independent

Propunerea făcută de patronatele din construcții privind sistemul de certificare a firmelor din construcții are în vedere înființarea unui organism independent, o autoritate națională care să evalueze și să certifice firmele după anumite criterii, specifice fiecărui domeniu de activitate: proiectare, construcții civile,

construcții de drumuri și căi ferate etc. Criteriile vor viza dotarea cu personal, dotarea cu personal calificat, capacitatea profesională, criteriile financiare, criteriile tehnice, calitatea lucrărilor executate ș.a.m.d. care vor avea pondere diferită, în funcție de domeniile enumerate mai sus.

Din acest organism ar urma să facă parte reprezentanții tuturor părților interesate: patronatele din sector, Ministerul Dezvoltării, Inspectoratul de Stat în Construcții, învățământul universitar, asociațiile profesionale, etc. Acest organism este propus să aibă un sistem de control, un sistem de plângeri, de reclamații, de soluționare a problemelor ce pot apărea.

Certificarea firmelor de construcții se practică și în alte țări din Europa, chiar dacă diferit și nu într-un mod unitar. În unele țări, certificarea este benevolă, iar în altele este obligatorie pentru a putea participa la licitațiile din fonduri publice.

Adriana Iftime este de părere că pentru România, țară cu risc seismic, în care piața construcțiilor este în momentul acesta parazitată de firme care nu corespund cerințelor de a fi constructor în România, ar trebui să fie obligatorie. Asta înseamnă că, cel puțin la lucrările publice să nu poată fi primită în licitație o firmă care nu are un certificat că are personal de specialitate. Beneficiarul privat dacă vrea solicită un astfel de certificat, dacă nu își asumă riscul să îi fie edificată construcția de neprofesioniști.

Firmele certificate vor trebui trecute într-un registru național, online, în așa fel încât oricine dorește să afle ce face o firmă sau alta accesează site-ul și îi verifică situația profesională, competențele. Astfel beneficiarii privați pot să aleagă constructorul în cunoștință de cauză.

Statului îi revine un rol important în certificarea firmelor de construcții

Sistemul de certificare a firmelor de construcții propus de FPSC acordă un rol important statului. Atunci când se face evaluarea firmelor, Inspectoratul de Stat în Construcții, organism al statului român, are un cuvânt de spus pe linie de calitate. ISC cunoaște toate firmele,

deoarece face controlul calității la toate lucrările.

Ministerul Dezvoltării, autoritatea de reglementare pentru sectorul construcțiilor, are de asemenea prevăzut un rol important în sistemul de certificare a firmelor de construcții pentru că Ministerul face propunerile legislative și are atribuții mai ales în domeniul respectării legalității privind construcțiile.

”Trebuie să vedem care va fi forma finală a acestui organism, dacă va fi de utilitate publică sau dacă va fi de interes public. Aici am lăsat la alegerea Ministerului să hotărască ce anume vrea, cum anume gândește acest lucru”, subliniază doamna Iftime.

În ceea ce privește firmele nou-înființate, acestea pot fi evaluate pe bază de declarație de intenție. Întreprinzătorul care a înființat o firmă de construcții comunică autorității de certificare intențiile sale și primește o certificare provizorie, valabilă un an, pentru această intenție. După un an, firma vine la evaluare și arată ce a realizat din ceea ce a promis. Atunci poate primi o nouă

certificare fie tot pe un an, fie pe trei ani, după care va fi evaluată din nou.

Nici vorbă ca sistemul de certificare să împiedice intrarea pe piață de noi firme, subliniază doamna Iftime. Firmele mari lucrează cu firme mici și au tot interesul să existe pe piață firme mici ca să le poată subcontracta părți din contracte, pe specialități, pe domenii de construcții.

”Noi vrem să avem o piață curată și transparentă. Domnii care nu sunt de meserie constructori, să zicem actori sau diverse VIP-uri de exemplu, și care vor neapărat să aibă firmă de construcții trebuie să aibă angajați specialiști, ingineri cu atestate, ingineri de calitate, responsabili tehnici cu execuția ș.a.m.d. Până acum s-au făcut lucrări foarte, foarte periculoase în construcții și să ne ferească Dumnezeu de ce s-ar putea întâmpla în caz de cutremur. Pe domnul profesor Cutremur când vine să ne verifice nu-l vom putea mitui și atunci vom vedea rezultatul activității de genul «hai să facem construcții că se câștigă bani»”, afirmă doamna Iftime.

Calificarea muncitorilor ar putea fi făcută pe perioada de iarnă, când nu se poate lucra

În sectorul construcțiilor este o gravă criză de muncitori calificați. Casa Socială a Constructorilor oferă protecție socială muncitorilor pe perioada cu timp friguros, noiembrie-martie. În această perioadă, muncitorii primesc salariu de la Casa Socială, și se plătesc taxele și impozitele pe salarii.

”Ne-am gândit ca în perioada în care muncitorii nu pot lucra să îi

calificăm, să facem cursuri de pregătire profesională. Asta a fost ideea pentru care în proiectul de modificare a legii Casei Sociale a Constructorilor s-a prevăzut posibilitatea ca aceasta să poată face cursuri de calificare profesională mai ales pentru muncitori”, afirmă Adriana Iftime, directorul general al FPSC.

Pregătirea la nivel superior, pentru experți tehnici, proiectanți, verficatori de proiecte, diriginți de șantier, responsabili tehnici cu execuția și-a asumat-o mediul universitar.

MDRAP așteaptă o nouă propunere din partea constructorilor pentru sistemul de certificare a firmelor

Cu toate că sunt prevăzute în Legea calității în construcții obligațiile autorității responsabile în domeniu, conceperea și implementarea unui sistem de certificare a firmelor din construcții par să se împiedice din cauza slabei comunicări dintre părțile interesate.

Pe de o parte, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, pe de altă parte, patronatele din construcții împreună cu o parte dintre asociațiile profesionale și câteva universități de profil, chiar dacă au avut mai multe rânduri de consultări, nu au reușit să găsească o soluție legislativă ușor de implementat, care să definească un sistem concurențial corect în industria construcțiilor.

Reprezentanții Ministerului Dezvoltării ne-au spus că, pe tema certificării firmelor, au primit din partea patronatelor din construcții spre consultare un act normativ care prevede doar înființarea unui organism de

certificare, dar nu și conceptul aplicat sau procedura explicită.

Propunerea de act normativ a primit punct de vedere negativ și în consecință au fost inițiate demersurile pentru prorogarea termenului prevăzut de lege pentru implementarea sistemului de certificare, potrivit reprezentanților MDRAP.

Acestia sunt de părere că certificarea firmelor de construcții nu ar trebui să țină cont de mărimea cifrei de afaceri, ci numai de capacitatea tehnică. Marii contractori doreau mai multă transparență și identificarea corectă a potențialului unei firme pe partea de achiziții publice. Fezabil ar fi ca sistemul să se limiteze la analiza și cuantificarea aspectelor tehnice: ce număr de personal are firma, câți ingineri cu experiență are, câte proiecte a realizat. În plus, trebuie să nu fie restricționat în nici un fel accesul pe piață al firmelor nou înființate. Sunt o serie întreagă

de aspecte de care trebuie să se țină seama în conceperea unui sistem de certificare a firmelor. Este necesară colaborarea tuturor actorilor din domeniu și MDRAP așteaptă o nouă propunere pe care să o dezvolte împreună cu mediul de afaceri.

Este nevoie de o intervenție legislativă rapidă pentru a reglementa sistemul de formare profesională în construcții

Florin Roman, deputat PNL

Florin Roman, deputat PNL, inițiatorul mai multor proiecte de acte legislative cu aplicație în sectorul construcțiilor, este de părere că este nevoie de o intervenție legislativă rapidă pentru a reglementa sistemul de formare profesională în construcții. Asta și pentru că, în prezent Casa Socială a Constructorilor are atribuții doar în ceea ce privește protecția socială pe timp de iarnă a muncitorilor din construcții, nu și calificarea lor profesională. În același timp, domnul Roman crede că este nevoie de mai

multă transparență în activitatea Casei și a modului de folosire a banilor colectați. ”Aceasta are ca membri numai firmele mari de construcții, legate de aceeași acțiune. Ar trebui să fie cooptate și firme mai mici, nu numai din București, ci de pe întreg cuprinsul țării. Ar trebui ca activitatea ei să fie mai transparentă, mai cunoscută”, subliniază Florin Roman. Un proiect de lege ce urmează să fie supus votului Camerei Deputaților prevede diminuarea de la 0,5% la 0,35% a cotei virate Casei Sociale a Constructorilor de către

beneficiarii de investiții, procent calculat din valoarea lucrărilor de construcții-montaj. ”Acești bani, pe care Casa îi păstrează în depozite bancare, ar trebui să îi folosească și pentru pregătirea specialiștilor din cadrul autorităților locale – arhitecți șefi, funcționari cu activitate legată de construcții. De fondurile colectate de la autoritățile locale ar trebui să beneficieze angajații acestora”, consideră deputatul Florin Roman.

Intrările în fondul de protecție socială sunt integral folosite pentru plata pe timp de iarnă a muncitorilor

Casa Socială a Constructorilor activează la scară națională, fiind singura organizație paritară de protecție socială a sectorului de construcții din România, începând cu octombrie 1998, imediat după obținerea personalității juridice. Principalul scop al activității Casei Sociale a Constructorilor este asigurarea protecției salariaților din ramura de construcții și producere a materialelor de construcții în perioada întreruperii

lucrului din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile (1 noiembrie - 31 martie). Aceasta potrivit art.3 alin.(1) din Legea 215/1997 privind Casa Socială a Constructorilor. Indemnizația de protecție socială se acordă proporțional cu perioada de întrerupere a activității, pe un interval de timp de cel mult 90 de zile calendaristice și reprezintă 75% din media pe ultimele trei luni a salariului de bază

brut (fără sporuri) al angajaților nominalizați de Consiliul de Administrație al societăților comerciale membre și cu acordul sindicatelor sau al reprezentanților aleși ai salariaților. În perioada anilor 2015 - 2018, Casa Socială a Constructorilor a avut intrări în fondul de protecție socială de peste 138 milioane lei, sumă integral folosită pentru plata salariilor pe timp de iarnă a muncitorilor din construcții. ■

Claudiu Munteanu, director general Casa Socială a Constructorilor